

Przywidz, dn. 18 września 2025 r.

Sprawozdanie z przebiegu i wyników konsultacji projektu „Strategii Rozwoju Gminy Przywidz na lata 2026-2036”

Działając na podstawie art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 198) oraz uchwały nr VII/39/2024 Rady Gminy Przywidz z dnia 4 października 2024 r. w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Przywidz na lata 2026-2036,

przedstawiam niniejsze sprawozdanie z przebiegu i wyników konsultacji projektu „Strategii Rozwoju Gminy Przywidz na lata 2026-2036”:

1. **Przedmiot konsultacji:** „Strategia Rozwoju Gminy Przywidz na lata 2026-2036”.
2. **Podstawa prawna przeprowadzenia konsultacji:** uchwałą nr VII/39/2024 Rady Gminy Przywidz z dnia 4 października 2024 r. w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Przywidz na lata 2026-2036.
3. **Cel konsultacji:** poznanie opinii i uwag mieszkańców Gminy Przywidz, sąsiednich gmin i ich związków, partnerów społecznych i gospodarczych oraz dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku oraz uzyskanie informacji zwrotnej dotyczącej poszczególnych zapisów dokumentu, w tym uwzględnienie w nim potrzeb i oczekiwań grupy adresatów.
4. **Termin konsultacji:** od 23 lipca 2025 r. do 27 sierpnia 2025 r.
5. **Podmiot przeprowadzający konsultacje:** Wójt Gminy Przywidz.
6. **Formy przeprowadzenia konsultacji:** zbieranie uwag w formie elektronicznej lub papierowej za pomocą udostępnionego formularza oraz przesyłania na adres mailowy wskazany w ogłoszeniu o konsultacjach, a także wyrażenie opinii, uwag i propozycji podczas spotkania konsultacyjnego, które odbyło się w formule spotkania online w dniu 18 sierpnia 2025 roku o godzinie 12:00.
7. **Informacja o sposobie promowania konsultacji:** ogłoszenie o konsultacjach społecznych na oficjalnej stronie internetowej Gminy Przywidz z załączeniem pliku z projektem Strategii Rozwoju Gminy Przywidz na lata 2026-2036 i formularzem zgłaszania uwag, opinii, propozycji zmian.
8. **Informacja o uczestnikach konsultacji:** w toku konsultacji społecznych w wyznaczonym terminie zgłoszono łącznie 61 uwag dotyczących treści projektu „Strategii Rozwoju Gminy Przywidz na lata 2026-2036”.
9. **Ustosunkowanie się do zgłoszonych uwag wraz z uzasadnieniem**

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/strona/punkt)	Treść uwagi	Propozycja zmiany	Rozstrzygnięcie	Uzasadnienie
1.	Część II – Kierunki działań strategicznych / Ochrona gruntów rolnych	Punkt 1: Propozycja zapisów w nowym Planie Ogólnym Wnoszę o wprowadzenie do Planu Ogólnego Gminy zapisów, które obejmą szczególną ochroną grunty rolne wchodzące w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, zarządzanego przez KOWR, przed ich przekształceniem na cele budowlane. Uzasadnienie: Obowiązujące do 30 kwietnia 2026 r. moratorium na sprzedaż państwowej ziemi rolnej jest okazją do wdrożenia działań prewencyjnych, które zapobiegą nadmiernej zabudowie i degradacji krajobrazu rolniczego.	Uwzględnienie w Strategii zapisów dotyczących ochrony gruntów KOWR, monitorowania przetargów i współpracy z KOWR.	Nie uwzględniono.	Uwaga nie odnosi się treści Strategii Rozwoju Gminy Przywidz na lata 2026-2036. Uwagi dotyczące Planu Ogólnego należy zgłaszać w postępowaniu związanym z opracowaniem ww. dokumentu.
2.	Część II – Kierunki działań strategicznych / Ochrona gruntów rolnych	Punkt 2: Monitorowanie przetargów KOWR Wnoszę o uwzględnienie w Strategii konieczności monitorowania przetargów organizowanych przez KOWR na dzierżawę i sprzedaż gruntów rolnych, aby Gmina mogła na wczesnym etapie reagować i zgłaszać uwagi. Uzasadnienie: Wczesna reakcja pozwoli na skuteczniejszą ochronę terenów rolnych i zachowanie ich w użytkowaniu rolniczym.	Uwzględnienie w Strategii zapisów dotyczących ochrony gruntów KOWR, monitorowania przetargów i współpracy z KOWR.	Uwzględniono.	Dodano kierunek działań.
3.	Część II – Kierunki działań strategicznych / Ochrona gruntów rolnych	Punkt 3: Współpraca z KOWR Proponuję dodanie do Strategii zapisu zobowiązującego władze Gminy do stałej współpracy z KOWR w celu ochrony terenów rolnych, zwłaszcza dużych, zwartych obszarów, przed ich podziałem i sprzedażą na cele nierolnicze. Uzasadnienie: Taka współpraca umożliwi prowadzenie spójnej i skutecznej polityki ochrony zasobów rolnych i przyrodniczych.	Uwzględnienie w Strategii zapisów dotyczących ochrony gruntów KOWR, monitorowania przetargów i współpracy z KOWR.	Uwzględniono.	Dodano kierunek działań.
4.	Ochrona środowiska i zasobów wodnych	Strategia nie zawiera szczegółowych rozwiązań w zakresie ochrony wód gruntowych w Piekle Górnym. Brak zakazu WZ dla studni indywidualnych oraz brak mapy podatności hydrologicznej. Nie wskazano konieczności utworzenia strefy ochronnej dla zasobów wód gruntowych. Pominięto znaczenie warunków glebowych (gleby gliniaste) oraz fakt ostatniej modernizacji pompowni w Piekle Górnym,	Wprowadzić zapis o ochronie zasobów wód gruntowych jako kluczowego filaru bezpieczeństwa. Wyłączyć teren Piekla Górnego z dalszej zabudowy i zobowiązać gminę do sporządzenia mapy podatności hydrologicznej i planu retencji. Utworzyć strefę ochronną	Częściowo uwzględniono.	Zaktualizowano zapisy dotyczące ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w zakresie ochrony wód gruntowych. Dodano

		<p>która ma kluczowe znaczenie dla stabilnego zaopatrzenia gminy w wodę.</p>	<p>dla obszarów zasobów wód gruntowych z jednoznacznym zakazem zabudowy. Ująć znaczenie gleby gliniastej dla retencji oraz wskazać inwestycję modernizacji pompowni w Piekle Górnym jako priorytetową dla zabezpieczenia stabilnych dostaw wody dla gminy.</p>		<p>również kierunek działań związany z opracowaniem planu retencji wody. Należy jednak zaznaczyć, że część kierunkowa dokumentu odnosi się do wyzwań związanych z adaptacją do zmian klimatu, w tym ochroną wód. Strategia jest dokumentem określającym kierunki rozwoju gminy. Dokument ten nie stanowi aktu prawa miejscowego. Miejscowość Piekło Górne wskazane zostało w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Przywidz, jako miejscowość predysponowana do rozwoju zabudowy mieszkaniowo-letniskowej. Należy zaznaczyć, że obecne Studium zastąpi Plan Ogólny. Rozwój zabudowy na terenie ww. miejscowości będzie opierał się o ustalenia w zakresie ochrony wód gruntowych, nie przyczyniając się do pogorszenia stanu</p>
--	--	--	--	--	--

					środowiska przyrodniczego.
5.	Diagnoza – źródła danych	Dokument opiera się na danych nieaktualnych, brak odniesienia do badań europejskich z ostatnich 5 lat i lokalnych obserwacji dotyczących spadku poziomu wód gruntowych. Dane statystyczne kończą się na połowie 2023 r., brak aktualizacji do lipca 2025 r., szczególnie w zakresie liczby wydanych decyzji o warunkach zabudowy (WZ).	Uzupełnić diagnozę o dane naukowe z ostatnich 5 lat oraz lokalne obserwacje hydrologiczne. Zaktualizować dane statystyczne do stanu na 31.07.2025 r., w tym informacje o liczbie wydanych decyzji WZ, aby pokazać rzeczywiste tempo urbanizacji.	Nie uwzględniono.	W momencie opracowywania dokumentu bazowano na dostępnych danych pochodzących z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, Urzędu Gminy Przywidz, gminnych planów oraz dokumentów.
6.	Ochrona krajobrazu	Brak stref ochronnych ograniczających zabudowę na stokach i w dolinach. Brak zapisów o retencji rozproszonej i zalesianiu.	Wprowadzić ustanowienie stref ochronnych. Dodać środki wspierające retencję (mikroretencja, ogrody deszczowe) oraz program zalesiania, w tym poboczy dróg gminnych.	Uwzględniono.	Zaktualizowano zapisy dotyczące ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej.
7.	Rolnictwo	Brak gwarancji ochrony gruntów rolnych należących do KOWR przed przekształceniami.	Wprowadzić zapis w planie ogólnym o ochronie gruntów rolnych KOWR przed parcelacją i sprzedażą na cele nierolnicze.	Nie uwzględniono.	Uwaga nie odnosi się treści Strategii Rozwoju Gminy Przywidz na lata 2026-2036. Uwagi dotyczące Planu Ogólnego należy zgłaszać w postępowaniu związanym z opracowaniem ww. dokumentu.
8.	Rolnictwo – monitoring	Brak narzędzi reagowania na przetargi KOWR.	Zobowiązać gminę do monitorowania przetargów KOWR i współpracy z KOWR w zakresie ochrony gruntów.	Uwzględniono.	Dodano kierunek działań.
9.	Infrastruktura i inwestycje	Brak wymogu pełnej infrastruktury i analizy kosztów przed wydaniem zgody na inwestycje.	Wprowadzić obowiązek zapewnienia infrastruktury (woda, kanalizacja, prąd, internet) oraz analizy kosztów i wpływu na środowisko przed każdą inwestycją.	Nie uwzględniono.	Strategia jest dokumentem określającym kierunki rozwoju gminy. Przed przystąpieniem do realizacji

					poszczególnych kierunków działań, gmina zobowiązana jest do przeprowadzenia pełnej procedury wynikającej z przepisów prawa.
10.	Finanse gminy	Dokument nie określa zasad unikania nadmiernego zadłużenia.	Wprowadzić zapis o zobowiązaniu gminy do unikania nadmiernego zadłużania i przenoszenia skutków finansowych na mieszkańców.	Nie uwzględniono.	W Rozdziale 6. Ramy finansowe i źródła finansowania, wskazano sposób określania ram finansowych dla realizacji poszczególnych kierunków działań. Nadmiernemu zadłużeniu gminy przeciwdziała wskaźnik obsługi zobowiązań określony w art. 243 ustawy o finansach publicznych.
11.	Infrastruktura – zieleń	Brak obowiązkowych nasadzeń przy nowych podziałach działek.	Wprowadzić obowiązek minimalnej liczby nasadzeń zieleni przy nowych podziałach.	Nie uwzględniono.	Strategia jest dokumentem określającym kierunki rozwoju gminy. Dokument ten nie stanowi aktu prawa miejscowego.
12.	Konsultacje społeczne	Brak gwarancji dotarcia informacji do wszystkich mieszkańców, w tym seniorów.	Zobowiązać gminę do korzystania z tradycyjnych kanałów informacji (sołtysi, tablice ogłoszeń).	Uwzględniono.	Dodano kierunek działań.
13.	Konsultacje społeczne	Brak prostych, zrozumiałych wyjaśnień dokumentów dla mieszkańców.	Wprowadzić obowiązek przygotowania uproszczonych wersji dokumentów strategicznych.	Uwzględniono.	Dodano kierunek działań.
14.	Współpraca międzynarodowa	Zapis zbyt ogólny, brak konkretnych obszarów.	Uzupełnić o obszary: planowanie przestrzenne, adaptacja do zmian klimatycznych, ochrona gruntów rolnych, zrównoważone finansowanie rozwoju.	Nie uwzględniono.	Uwaga nie odnosi się treści Strategii Rozwoju Gminy Przywidz na lata 2026-2036. W Strategii nie sformułowano

					wskazanego kierunku działań.
15.	Współpraca międzynarodowa – finansowanie	Brak odniesienia do środków zewnętrznych.	Wprowadzić zapis o współpracy z partnerami zagranicznymi w celu pozyskiwania funduszy UE i innych źródeł zewnętrznych.	Nie uwzględniono.	W Rozdziale 6. Ramy finansowe i źródła finansowania, wskazano potencjalne zewnętrzne źródła finansowania. Przy pozyskiwaniu środków ze źródeł UE nie jest konieczna współpraca z partnerami zagranicznymi.
16.	Rozdział: Strefa przykrawędziowa obejmująca miejscowości położone w strefie wysoczyznowej	W projekcie Strategii wśród miejscowości przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniowo letniskową i rozwój proturystyczny wskazano m.in. Piekło Górne. Jest to obszar o strategicznym znaczeniu hydrologicznym, pełniący funkcję rezerwuaru wód gruntowych dla gminy. Rozwój zabudowy w tym miejscu stwarza poważne zagrożenie dla zasobów wód podziemnych oraz dla bezpieczeństwa wodnego mieszkańców.	Usunąć Piekło Górne z listy miejscowości przewidzianych do proturystycznego rozwoju i zabudowy mieszkaniowo-letniskowej. Uzasadnienie: konieczność ochrony zasobów wód gruntowych oraz przeciwdziałanie degradacji hydrologicznej i klimatycznej.	Nie uwzględniono.	Miejscowość Piekło Górne wskazane zostało w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Przywidz, jako miejscowość predysponowana do rozwoju zabudowy mieszkaniowo-letniskowej. Należy zaznaczyć, że obecne Studium zastąpi Plan Ogólny. Rozwój zabudowy na terenie ww. miejscowości będzie opierał się o ustalenia w zakresie ochrony wód gruntowych, nie przyczyniając się do pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego.
17.	Mapa i część graficzna strategii	Brak jednoznacznego przedstawienia przebiegu korytarzy ekologicznych na mapach załączonych do strategii. Obecne materiały nie pozwalają na ocenę	Uzupełnić część graficzną o wyraźne mapy przedstawiające przebieg korytarzy ekologicznych	Nie uwzględniono.	Model struktury funkcjonalno-przestrzennej zawiera

		spójności przestrzennej i wpływu inwestycji na środowisko.	(szczególnie w rejonie Piekła Górnego, Gromadzina i ciągów dolinnych), aby zapewnić możliwość ich realnej ochrony.		przebieg korytarzy ekologicznych. Strategia stanowi dokument kierunkowy. Wpływ na środowiskowo poszczególnych inwestycji badany będzie na etapie ich realizacji.
18.	Energetyka i zasoby wodne	Strategia nie odnosi się do rosnącej roli wody jako kluczowego zasobu dla przyszłej energetyki w Polsce. W ciągu najbliższych 10 lat Polska będzie intensywnie rozwijać technologie wodorowe, a woda stanie się podstawowym zasobem do magazynowania energii odnawialnej. Brak zapisów chroniących ten zasób przed nadmiernym zużyciem i zanieczyszczeniem.	Wprowadzić zapis, że woda jako strategiczny zasób dla przyszłej energetyki i technologii wodorowych podlega szczególnej ochronie. Zablokować decyzje inwestycyjne mogące ograniczyć możliwości wykorzystania wody dla celów energetycznych i klimatycznych w przyszłości.	Uwzględniono.	Zaktualizowano zapisy dotyczące ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej.
19.	Cele strategiczne (adaptacja do zmian klimatu)	Brak jednoznacznego celu strategicznego ukierunkowanego na adaptację do zmian klimatu z naciskiem na bezpieczeństwo przeciwpowodziowe i ochronę przed suszą.	Dodać cel strategiczny: „Adaptacja do zmiany klimatu w gminie, ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa przeciwpowodziowego i ochrony przed suszą”, obejmujący wymiary: społeczny, gospodarczy, przestrzenny i klimatyczno-środowiskowy. Przypisać do celu kierunki działań: (a) umożliwienie kontrolowanego rozlewania wód wezbraniowych (w tym poldery), (b) renaturyzacja cieków, (c) zwiększanie retencji na obszarze zlewni, (d) ochrona i odtwarzanie mokradeł.	Częściowo uwzględniono.	W Strategii sformułowano Cel I.2. Ochrona walorów środowiska przyrodniczego wraz z adaptacją do zmian klimatu. Dodano kierunki działań w ramach ww. celu operacyjnego.
20.	Wskaźniki realizacji celów	Brak precyzyjnych wskaźników oceniających osiągnięcie rezultatów w obszarze retencji i ochrony zasobów wodnych.	Wprowadzić wskaźniki, m.in.: udział powierzchni biologicznie czynnej [%]; objętość wody opadowej zatrzymanej w miejscu opadu [m ³]; długość odcinków rzek poddanych renaturyzacji [km]; liczba utworzonych stref buforowych przy ciekach [szt.];	Częściowo uwzględniono.	Zaktualizowano wskaźniki przy wybranych kierunkach działań.

			udział obszarów o ograniczonej zabudowie na terenach zalewowych [%].		
21.	Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – system powiązań przyrodniczych	Model nie akcentuje roli cieków wodnych, terenów zalewowych, torfowisk i mokradła jako trzonu powiązań przyrodniczych.	Uzupełnić opis i część graficzną modelu o: rzeki, strumienie i przyległe korytarze migracyjne; istniejące i potencjalne tereny zalewowe; mokradła i torfowiska (w tym przesuszone do nawodnienia); tereny zieleni (lasy, łąki, pastwiska) oraz spójny system form ochrony przyrody.	Nie uwzględniono.	Model struktury funkcjonalno-przestrzennej w części graficznej i opisowej zawiera elementy wskazane w art. 10e ust. 3 pkt. 4 ustawy o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1153)
22.	Ustalenia i rekomendacje – doliny rzeczne	Brak jednoznacznych zasad kształtowania zabudowy i zieleni w dolinach rzecznych.	Wprowadzić: zakaz zabudowy bezpośrednich brzegów rzek; ograniczenie grodzenia i intensyfikacji zabudowy; zadrzewianie brzegów; tworzenie stref buforowych (w tym bagiennych) przy wodach; wycofanie funkcji wrażliwych z terenów zalewowych.	Uwzględniono.	Zaktualizowano zapisy dotyczące ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej.
23.	Polityka retencji na obszarze zlewni	Brak kompleksowego podejścia do retencji rozproszonej w zabudowie i na terenach otwartych.	Wprowadzić katalog rozwiązań: ogrody deszczowe, niecki/muldy chłonne, rowy i zbiorniki infiltracyjne, rozszczelnianie nawierzchni oraz utrzymywanie wysokiego udziału powierzchni biologicznie czynnej w nowej zabudowie; wykorzystanie roli retencyjnej mokradła, drobnych cieków i rowów na terenach otwartych.	Uwzględniono.	Dodano kierunki działań w ramach celu operacyjnego Cel 1.2. Ochrona walorów środowiska przyrodniczego wraz z adaptacją do zmian klimatu.
24.	Ochrona terenów zalewowych i poldery	Brak wskazania obszarów kontrolowanego rozlewania wód wezbraniowych.	Wyznaczyć obszary rozlewania się wód wezbraniowych (poldery) i dostosować zagospodarowanie do tej funkcji; zapewnić mechanizmy utrzymania zalewowego lub bagiennego charakteru wybranych użytków rolnych i leśnych.	Nie uwzględniono.	W Strategii sformułowano kierunek pn. „Rozwój infrastruktury zielonej i błękitnej, zdolnej do przejmowania wód opadowych w miejscowościach i ich

					otoczeniu; naturalne zagospodarowywanie wód opadowych na obszarach zurbanizowanych”. Szczegółowe informacje w tym zakresie określone są w innych dokumentach strategicznych, m.in. program ochrony środowiska.
25.	Renaturyzacja i mitygacja	Brak programu renaturyzacji cieków oraz nawodnienia przesuszonych torfowisk w celu ograniczenia emisji CO ₂ z utleniania torfu.	Wprowadzić program renaturyzacji koryt rzecznych oraz ponownego nawodnienia przesuszonych torfowisk jako działania mitygujące i adaptacyjne.	Uwzględniono.	W Strategii zaktualizowano kierunek pn. „Rozwój infrastruktury zielonej i błękitnej, zdolnej do przejmowania wód opadowych w miejscowościach i ich otoczeniu; naturalne zagospodarowywanie wód opadowych na obszarach zurbanizowanych”. Szczegółowe informacje w tym zakresie określone są w innych dokumentach strategicznych, m.in. program ochrony środowiska.
26.	System realizacji i spójność z dokumentami	Brak wytycznych do dokumentów wykonawczych dotyczących retencji i ochrony dolin rzecznych.	Dodać wytyczne do sporządzania planu ogólnego i MPZP, zapewniając spójność zapisów strategicznych (retencja, strefy buforowe, ochrona terenów zalewowych) z aktami planistycznymi niższego rzędu.	Nie uwzględniono.	Uwaga nie odnosi się treści Strategii Rozwoju Gminy Przywidz na lata 2026-2036. Uwagi dotyczące Planu Ogólnego należy zgłaszać w postępowaniu związanym z

					opracowaniem ww. dokumentu.
27.	Ramy finansowe i źródła finansowania	Brak wskazania źródeł finansowania działań retencyjnych i renaturyzacyjnych	Ująć ramy finansowe i źródła: fundusze UE, programy krajowe, środki Wód Polskich oraz partnerstwa; priorytetowo traktować projekty zwiększające retencję i bezpieczeństwo wodne.	Nie uwzględniono.	W Rozdziale 6. Ramy finansowe i źródła finansowania, wskazano sposób określania ram finansowych dla realizacji poszczególnych kierunków działań.
28.	Konsultacje i raport z konsultacji	Brak gwarancji pełnej transparentności i rozliczalności konsultacji społecznych w zakresie retencji i gospodarki wodnej.	Zobowiązać gminę do publikacji w BIP pełnego raportu z konsultacji (z zestawieniem uwag i sposobem ich uwzględnienia) oraz przygotowania wersji uproszczonej dokumentu dla mieszkank i mieszkańców, w tym seniorów.	Nie uwzględniono.	Uwaga nie odnosi się treści Strategii Rozwoju Gminy Przywidz na lata 2026-2036. Konsultacje społeczne Strategii prowadzone są na podstawie art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 198) oraz uchwały nr VII/39/2024 Rady Gminy Przywidz z dnia 4 października 2024 r. w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Przywidz na lata 2026-2036.
29.	Część 1, strona 12,13	W opisie tym zabrakło danych ze szkoły podstawowej w Nowej Wsi Przywidzkiej, do której uczęszcza prawie 100 uczniów. W szkole tej również został utworzony oddział przedszkolny. Budynek wymaga rozbudowy z powodu braku sal lekcyjnych. Dyrekcja szkoły posiada pełną dokumentację na rozbudowę wraz z pozwoleniem na budowę. Myślę, że warto ująć to w tej strategii.	Moja opinia jest taka, aby skontaktować się z Dyrekcją szkoły podstawowej w Nowej Wsi Przywidzkiej oraz Wójtem, porozmawiać na ten temat i nakreślić kierunek rozwoju tej szkoły. Podkreślę, że szkołę prowadzi Stowarzyszenie Rozwoju	Uwzględniono.	Zaktualizowano zapisy w dokumencie.

			Nowej Wsi Przywidzkiej, ale teren i budynek jest własnością Gminy.		
30.	3.2.5. str 119	dot.pkt pierwszego ..."Fundacja Hospicyjna....." Ostatnie zdanie. „Fundacja świadczy wszechstronną opiekę domową i wspiera osoby potrzebujące w Przywidzu”.	Proponuję „Fundacja świadczy wszechstronną nieodpłatną opiekę domową i wspiera osoby potrzebujące z terenu Gminy Przywidz oraz sąsiednich gmin powiatu gdańskiego i kościerskiego. Użycza również (nieodpłatnie) sprzęt rehabilitacyjny - łóżka, wózki inwalidzkie, chodziki, balkoniki, kule - pozostałym osobom, niebędącym pacjentami hospicjum. ”	Uwzględniono.	Zaktualizowano zapisy w dokumencie.
31.	Informacja społeczna i edukacja	W strategii brak jest szczegółowych danych demograficznych dotyczących ankietowanych, a gmina Przywidz liczy około 5 883 mieszkańców. W ankiecie uwzględniono jedynie część z nich, co oznacza, że wielu starszych mieszkańców, którzy nie korzystają z Internetu, nie zostało poinformowanych. Dlatego strategia powinna zobowiązywać gminę do informowania wszystkich mieszkańców – w tym seniorów – za pośrednictwem sołtysów, tablic ogłoszeń i innych tradycyjnych kanałów. Dodatkowo gmina powinna zapewnić proste, zrozumiałe wyjaśnienia dotyczące treści tych dokumentów, aby seniorzy mogli łatwo zrozumieć, o co w nich chodzi i jak to ich dotyczy.	Dodać zapis, że gmina będzie nie tylko informować o nowościach (np. na portalu BIP) tradycyjnymi kanałami, ale także udostępniać proste objaśnienia tych dokumentów. Dzięki temu wszyscy mieszkańcy, również starsi, będą mogli zrozumieć, dlaczego te zmiany są istotne i jak mogą wyrazić swoje zdanie.	Uwzględniono.	Dodano kierunek działań.
32.	Część II – Cele strategiczne i kierunki działań; System realizacji strategii; Ramy finansowe	Wnoszę o uzupełnienie Strategii Rozwoju Gminy Przywidz o zapis gwarantujący, że wydanie zgody na zabudowę nowych terenów będzie możliwe wyłącznie po wcześniejszym zapewnieniu pełnej infrastruktury technicznej (sieć wodociągowa, kanalizacyjna, energetyczna, szerokopasmowy Internet) oraz po potwierdzeniu, że inwestycja nie spowoduje konieczności nowego zadłużenia gminy. Proponuję także wprowadzenie obowiązku przeprowadzenia szczegółowej analizy kosztów infrastrukturalnych oraz analizy oddziaływania na	Dodanie zapisów warunkujących nowe inwestycje pełnym uzbrojeniem terenu, brakiem nowego długu oraz obowiązkową analizą kosztów i wpływu na środowisko.	Nie uwzględniono.	Strategia jest dokumentem określającym kierunki rozwoju gminy. Dokument ten nie stanowi aktu prawa miejscowego. Strategia poddana zostanie procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

		<p>środowisko przed podjęciem decyzji o realizacji nowych projektów budowlanych. Gmina powinna w nowej strategii jednoznacznie zobowiązać się do unikania działań, które mogłyby prowadzić do zwiększenia zadłużenia lub przerwania jego skutków na mieszkańców.</p>			
33.	<p>Rozdział dotyczący środowiska i klimatu – brak szczegółowych działań na rzecz ochrony zasobów wodnych i gleby.</p>	<p>W strategii nie uwzględniono wystarczająco potrzeby ochrony stabilności poziomów wód gruntowych, mimo że tereny gminy – w tym Piekło Górne – są w dużej mierze zbudowane z gleb gliniastych. Tego typu gleby charakteryzują się niską przepuszczalnością, przez co woda opadowa wolniej wsiąka do głębszych warstw gruntu. W połączeniu z postępującymi zmianami klimatycznymi – takimi jak dłuższe okresy suszy i zmienne, intensywne opady – proces naturalnego zasilania zasobów wód gruntowych jest coraz mniej wydajny. Szczególnie niepokojące są zapisy strategii (s. 44), które dopuszczają zabudowę jednorodzinna i letniskową w rejonie Piekła Górnego. W ciągu ostatnich dwóch lat na tym obszarze powstała bowiem nowa stacja hydroforowa oraz infrastruktura ujęcia wód gruntowych, mająca na celu zaopatrzenie w wodę miejscowości: Przywidz, Gromadzin, Borowina oraz inne sąsiednie wsie. Oznacza to, że rejon ten pełni obecnie strategiczną funkcję dla całej gminy w zakresie dostępu do wody. Tymczasem w ostatnich latach wydano wiele decyzji o warunkach zabudowy (WZ), które formalnie dopuszczają zaopatrzenie budynków w wodę poprzez budowę indywidualnych studni – nawet w bezpośrednim sąsiedztwie wspomnianej infrastruktury. Tego typu decyzje, bez uprzedniej oceny wpływu na długoterminową stabilność zasobów wodnych, prowadzą do zwiększonej presji na lokalne źródła wód gruntowych.</p>	<p>Strategia powinna jasno i konkretnie zobowiązywać do ochrony stabilności zasobów wód gruntowych jako jednego z filarów bezpieczeństwa środowiskowego gminy. Należy wprowadzić zakaz wydawania decyzji WZ dopuszczających studnie indywidualne na obszarach strategicznych dla ujęć wody. Obszary takie jak Piekło Górne – pełniące funkcję rezerwuaru dla większej części gminy – powinny zostać objęte zakazem dalszej zabudowy i uszczelniania powierzchni gruntu. Strategia powinna również zobowiązywać gminę do opracowania mapy wrażliwości hydrologicznej oraz planu retencji wody, z uwzględnieniem zmian klimatycznych i specyfiki gleb gliniastych.</p>	<p>Częściowo uwzględniono.</p>	<p>Zaktualizowano zapisy dotyczące ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w zakresie ochrony wód gruntowych. Dodano również kierunek działań związanych z opracowaniem planu retencji wody. Należy jednak zaznaczyć, że część kierunkowa dokumentu odnosi się do wyzwań związanych z adaptacją do zmian klimatu, w tym ochroną wód. Strategia jest dokumentem określającym kierunki rozwoju gminy. Dokument ten nie stanowi aktu prawa miejscowego.</p>
34.	<p>Rozdział dotyczący środowiska, klimatu i energetyki – brak odniesienia do wodoru jako</p>	<p>W kontekście polityki energetycznej całego kraju należy uwzględnić, że wodór będzie w ciągu najbliższych lat kluczowym elementem infrastruktury odnawialnych źródeł energii w Polsce. Obecnie infrastruktura energii odnawialnych jest jeszcze</p>	<p>Strategia gminy powinna wyraźnie zobowiązywać do ochrony terenów o potencjale strategicznym dla rozwoju infrastruktury OZE, w tym wodoru</p>	<p>Nie uwzględniono.</p>	<p>W Strategii wyznaczono kierunek rozwoju OZE w oparciu o strefy wyznaczone w Planie</p>

	przyszłego elementu infrastruktury OZE.	niestabilna, a wodór może stać się jednym z najważniejszych zasobów w nadchodzącej dekadzie. Nieodpowiednio kontrolowana zabudowa terenów strategicznych może uniemożliwić budowę lub rozwój instalacji wodorowych oraz zaplecza magazynowania energii. Zaniechanie działań w tym zakresie może skutkować utratą szans na wykorzystanie tego potencjału zarówno dla obecnych, jak i przyszłych pokoleń.	oraz do wspierania inwestycji w technologii wodorowe. Należy wprowadzić zapisy ograniczające zabudowę na obszarach mogących pełnić w przyszłości rolę węzłów energetycznych lub magazynów energii, a także opracować plan ich zabezpieczenia w perspektywie do roku 2030 i później.		Ogólnym i inne dokumenty planistyczne.
35.	Tabela ewaluacyjna – strona 131 – współpraca międzynarodowa	Na stronie 131 projektu Strategii znajduje się zapis: „Współpraca z partnerami międzynarodowymi – np. w zakresie projektów ekologicznych, energetycznych, edukacyjnych czy społecznych – stanowi istotny potencjał rozwojowy dla Gminy.” Ten zapis jest wartościowy, jednak pozostaje zbyt ogólny i nie wskazuje konkretnych obszarów, w których taka współpraca mogłaby realnie wspierać gminę Przywidz w budowaniu trwałej, odpornej i zrównoważonej przyszłości. W szczególności należy rozważyć nawiązanie międzynarodowych partnerstw z gminami i regionami, które już wdrażają skuteczne mechanizmy: ochrony zasobów wodnych i krajobrazowych, przeciwdziałania niekontrolowanej urbanizacji, zrównoważonego rozwoju wsi i infrastruktury oraz budżetowania rozwoju bez nadmiernego zadłużania gminy i jej mieszkańców. Szczególne znaczenie ma również zabezpieczenie trwałości użytkowania gruntów rolnych – zarówno pod kątem bezpieczeństwa żywnościowego, jak i odporności gospodarczej na przyszłe kryzysy (np. energetyczne, finansowe, logistyczne). Współpraca międzynarodowa może wspierać wdrażanie praktyk agroekologicznych, regeneratywnych oraz modeli dzierżawy i ochrony gruntów rolnych dla lokalnych społeczności i przyszłych pokoleń. Współpraca międzynarodowa otwiera także dostęp do znacznie szerszych możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych – w szczególności z funduszy Unii Europejskiej oraz mechanizmów finansowych wspierających transformację energetyczną, ochronę	Uzupełnić zapis na stronie 131 o konkretną rekomendację: „Współpraca z partnerami międzynarodowymi – w szczególności w zakresie planowania przestrzennego, adaptacji do zmian klimatu, ochrony gruntów rolnych oraz zrównoważonego finansowania rozwoju – powinna wspierać gminę w ograniczaniu nadmiernej urbanizacji, zachowaniu odporności na kryzysy oraz budowaniu trwałego bezpieczeństwa żywnościowego i budżetowego.”	Nie uwzględniono.	Uwaga nie odnosi się treści Strategii Rozwoju Gminy Przywidz na lata 2026-2036. W Strategii nie sformułowano wskazanego kierunku działań.

		<p>zasobów przyrodniczych, adaptację do zmian klimatu i rozwój lokalnych społeczności wiejskich. Gmina, która posiada aktywne partnerstwa zagraniczne, ma większe szanse na skuteczne aplikowanie o środki oraz realizację projektów w formule współdzielonej odpowiedzialności i wiedzy. Obecne zadłużenie gminy oraz przewidywane koszty dalszej rozbudowy infrastruktury technicznej powinny skłaniać do ostrożności w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej. Strategia rozwoju powinna dążyć do równowagi – rozwoju opartego na zewnętrznych źródłach finansowania, partnerskich projektach międzynarodowych oraz realnej ocenie możliwości budżetowych, bez pogłębiania obciążeń mieszkańców.</p>			
36.	Rozdział 6 Ramy finansowe i źródła finansowania + wieloletni plan finansowy	<p>Na podstawie analizy Wieloletniej Prognozy Finansowej (WPF) Gminy oraz ostatnich zmian w budżecie, zidentyfikowaliśmy kluczowe ryzyka, które mogą zagrozić realizacji ambitnych celów strategii.</p> <p>1. Ryzyko braku finansowania długoterminowych inwestycji: Największym zagrożeniem jest drastyczny spadek planowanych wydatków na przedsięwzięcia wieloletnie po 2025 roku, co stoi w sprzeczności z kapitałochłonnymi celami strategii. Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy wskazuje na drastyczny spadek planowanych wydatków na wieloletnie przedsięwzięcia po 2025 roku. Jest to największe ryzyko dla realizacji kapitałochłonnych celów strategicznych, których horyzont czasowy sięga 2036 roku.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dowody i uzasadnienie: <ul style="list-style-type: none"> • Limit wydatków na wszystkie przedsięwzięcia o charakterze inwestycyjnym (wydatki majątkowe) w 2025 roku wynosi 14 469 644,00 zł. • W 2026 roku limit ten spada do zaledwie 1 157 957,00 zł, a w latach 2027-2028 suma wynosi tylko 1 981 678 zł. • Taka struktura finansowania stoi w sprzeczności z długofalowymi, kosztownymi celami strategii, które wymagają ciągłych inwestycji przez wiele lat. • Zagrożone cele operacyjne: <ul style="list-style-type: none"> • Cel 1.3 (Nowoczesna i rozwinięta infrastruktura techniczna): Ryzyko dotyczy kluczowych zadań, takich jak budowa i 	<p>W związku z powyższym, wnosimy o uzupełnienie dokumentu Strategii o rozdział poświęcony analizie ryzyk budżetowych oraz o wskazanie mechanizmów zaradczych.</p>	<p>Nie uwzględniono.</p>	<p>Dane ujęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej (WPF) w największym stopniu odzwierciedlają sytuację finansową Gminy w roku bieżącym oraz kolejnym. Prognozy dotyczące dalszych lat oparte są na analizie trendów makroekonomicznych, które – wobec dynamicznych zmian w otoczeniu gospodarczym – mogą ulegać istotnym modyfikacjom. Z tego względu przedstawiony potencjał inwestycyjny Gminy ma w części charakter szacunkowy. Należy również podkreślić, że Strategia rozwoju gminy pełni kluczową rolę w procesie pozyskiwania</p>

		<p>modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej, budowa dróg gminnych, ścieżek pieszo-rowerowych, a zwłaszcza budowa gminnej biogazowni, które wymagają wieloletnich nakładów finansowych. Cel 3.1 (Rozwinięte usługi społeczne): Zagrożona jest realizacja takich projektów jak utworzenie placówki całodobowej opieki czy modernizacja Ośrodka Zdrowia. ● Cel 3.3 (Zintegrowani i aktywni mieszkańcy): Ryzyko obejmuje budowę i modernizację świetlic wiejskich oraz modernizację Areny Przywidz.</p> <p>2. Ryzyko zależności od zewnętrznych źródeł finansowania: Duża zależność budżetu od niestabilnych dotacji i subwencji może blokować realizację kluczowych zadań infrastrukturalnych. Budżet Gminy, zwłaszcza w zakresie inwestycji, opiera się w dużej mierze na dotacjach i środkach zewnętrznych, które nie są gwarantowane. Nagłe zmiany w dostępności tych funduszy mogą zablokować realizację zaplanowanych zadań. ● Dowody i uzasadnienie: ● Diagnoza dołączona do strategii wprost stwierdza, że sytuacja finansowa Gminy jest "niekorzystna", a największy udział w dochodach w ostatnich latach posiadały dotacje oraz subwencje (średnio ok. 65%). ● Uchwała budżetowa z 14 lipca 2025 r. zmniejsza dochody majątkowe o 523 295,50 zł z powodu rezygnacji ze środków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na przebudowę dróg. Jednocześnie, aby pokryć wydatki związane z tym zadaniem, gmina musi dokonać zwrotu niewykorzystanych dotacji w kwocie 191 250,00 zł. ● Deficyt budżetowy na 2025 rok jest pokrywany m.in. z "wolnych środków" z lat ubiegłych, co jest rozwiązaniem jednorazowym, a nie stałym źródłem finansowania. ● Zagrożone cele operacyjne: Wszystkie cele operacyjne o charakterze inwestycyjnym są zagrożone, ponieważ ich realizacja jest często uzależniona od pozyskania dofinansowania. Przykładem jest Cel 1.3, gdzie przebudowa dróg została ograniczona z powodu zmiany w finansowaniu zewnętrznym.</p>			<p>środków zewnętrznych – zarówno krajowych, jak i unijnych – na realizację działań w niej zaplanowanych. Dlatego przyjęty katalog przedsięwzięć został skonstruowany w sposób umożliwiający skuteczne ubieganie się o dofinansowanie. Ponadto w rozdziale pn. „Ramy finansowe i źródła finansowania” zawarto informacje na temat potencjalnych źródeł finansowania, które mogą zwiększyć dochody na realizację zadań określonych w Strategii.</p>
--	--	---	--	--	--

		<p>3. Ryzyko niskiej nadwyżki operacyjnej: Ograniczona zdolność gminy do finansowania wkładu własnego do projektów i spłaty zadłużenia może hamować potencjał inwestycyjny. Nadwyżka operacyjna (różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) jest kluczowym wskaźnikiem kondycji finansowej, decydującym o zdolności do spłaty długu i finansowania nowych inwestycji. Wieloletnia prognoza, mimo iż zakłada jej wzrost w przyszłości, pokazuje jej niestabilność i potencjalną niewystarczalność w kontekście ambitnych celów strategii. • Dowody i uzasadnienie: • Diagnoza w strategii wskazuje na występowanie deficytu budżetowego w latach 2019-2023 (z wyjątkiem 2022 r.) oraz wzrost kwoty długu w tym okresie. • W WPF na rok 2025 planowana nadwyżka operacyjna (różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) wynosi 455 471,47 zł, podczas gdy planowane rozchody (spłata długu) to 1 280 000,00 zł. Oznacza to, że bieżące dochody nie wystarczają nawet na pokrycie bieżących wydatków i zaplanowanej spłaty długu. • Choć w kolejnych latach (2026-2034) prognozowana nadwyżka operacyjna rośnie i przekracza kwotę rozchodów, jej realna wysokość będzie uzależniona od utrzymania dyscypliny wydatków bieżących. • Zagrożone cele operacyjne: • Cel 2.2 (Rozwinięta gospodarka wykorzystująca endogeniczne potencjały): Działania takie jak uzbrojenie działek i przygotowanie terenów inwestycyjnych wymagają znaczącego wkładu własnego. • Cel 3.2 (Wysokiej jakości edukacja i system opieki nad dziećmi): Wiele z tych zadań, np. zapewnienie szerokiej oferty zajęć pozalekcyjnych, zwiększy wydatki bieżące, co może obniżyć przyszłą nadwyżkę operacyjną i ograniczyć możliwości inwestycyjne.</p> <p>4. Ryzyko wzrostu wydatków bieżących: Wiele cennych inicjatyw będzie generować stałe koszty, które mogą dodatkowo ograniczyć możliwości inwestycyjne gminy. Strategia zakłada realizację wielu nowych zadań, które będą generować stałe</p>			
--	--	---	--	--	--

		<p>koszty bieżące (utrzymanie, wynagrodzenia), co może prowadzić do nadmiernego wzrostu wydatków bieżących i dalszego ograniczania potencjału inwestycyjnego. ● Dowody i uzasadnienie: ● Wydatki bieżące w WPF systematycznie rosną – z 45,3 mln zł w 2025 r. do 55,2 mln zł w 2034 r.. ● Uchwała budżetowa z 14 lipca 2025 r. zwiększa wydatki bieżące o 95 030,00 zł , m.in. na zakup usług remontowych i pocztowych. ● Wiele celów strategii wprost zakłada działania, które zwiększą koszty bieżące. ● Zagrożone cele operacyjne: ● Cel 3.1 (Rozwinięte usługi społeczne): Uruchomienie gminnego programu profilaktycznego czy rozszerzenie usług opiekuńczych ("taksówka dla seniora") będzie generować stałe koszty bieżące. Cel 3.2 (Wysokiej jakości edukacja i system opieki nad dziećmi): Utworzenie miejsca opieki nad dziećmi do lat 3 i zapewnienie szerokiej oferty zajęć pozalekcyjnych to zadania, które w głównej mierze obciążą budżet bieżący. ● Cel 3.3 (Zintegrowani i aktywni mieszkańcy): Utworzenie gminnego kalendarza wydarzeń oraz całorocznej oferty zajęć sportowych i kulturalnych będzie wymagało stałego finansowania</p>			
37.	Rozdział 2, str.32 Cel II.3	<p>Zabezpieczenie gruntów rolnych i rozwój rolnictwa ekologicznego: Strategia bardzo trafnie diagnozuje fundamentalny konflikt, przed jakim stoi Gmina Przywidz: z jednej strony ogromna presja suburbanizacyjna ze strony metropolii gdańskiej, a z drugiej – ambitny i słuszny cel rozwoju nowoczesnego, ekologicznego rolnictwa. Aby ten cel nie pozostał jedynie na papierze, kluczowe jest wdrożenie dwutorowej strategii obronnej, która połączy twarde narzędzia planistyczne z realnym wsparciem ekonomicznym dla rolników.</p>	<p>Rekomendacja: A. Wzmocnienie ochrony poprzez rygorystyczne planowanie przestrzenne: Głównym narzędziem obrony musi być nowo tworzony Plan Ogólny Gminy. Wnoszę, aby w ramach prac nad tym dokumentem priorytetowo potraktować następujące kwestie: ● Bezwzględna ochrona najlepszych gleb: Należy wprowadzić zapisy, które skutecznie ochronią przed zabudową zwarte kompleksy gleb rolniczych. To nie tylko kwestia ochrony krajobrazu, ale również dbałości o lokalne bezpieczeństwo żywnościowe. ● Aktywne</p>	Uwzględniono.	<p>Dodano kierunki działań oraz zaktualizowano zapisy dotyczące ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej.</p>

			<p>przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy: Strategia powinna zakładać koncentrację nowego budownictwa na obszarach już częściowo zurbanizowanych i w wyznaczonych strefach uzupełnienia zabudowy. Zapobiegnie to fragmentacji dużych, ekonomicznie opłacalnych gospodarstw i "zalewaniu" nowymi domami cennych terenów otwartych. ● Ochrona korytarzy ekologicznych: Planowanie musi uwzględniać zachowanie ciągłości korytarzy ekologicznych oraz zadrzewień śródpolnych, które są kluczowe dla bioróżnorodności i stanowią naturalne zaplecze dla rolnictwa ekologicznego. B. Zabezpieczenie poprzez wsparcie ekonomiczne i budowanie opłacalności: Ochrona prawna nie wystarczy, jeśli rolnictwo nie będzie opłacalne. Aby rolnicy chcieli kontynuować działalność, a nie sprzedawać ziemię pod deweloperkę, Gmina powinna stać się ich aktywnym partnerem. Proponujemy wpisanie do strategii następujących działań: ● Wprowadzenie systemu gminnych ulg podatkowych: Należy rozważyć wprowadzenie znaczących ulg w podatku rolnym dla gospodarstw posiadających certyfikat ekologiczny lub tych, które aktywnie tworzą ofertę agroturystyczną. To realna, finansowa zachęta do transformacji. ● Stworzenie marki typu "Lokalny Produkt z Gminy</p>		
--	--	--	--	--	--

			<p>Przywidz": Gmina powinna wspierać sprzedaż bezpośrednią poprzez stworzenie i promocję wspólnej marki, organizację cyklicznego targu lokalnego oraz pomoc w tworzeniu platformy sprzedaży online. Zwiększy to dochodowość gospodarstw. • Gminny program wsparcia dla rolnictwa ekologicznego: Zamiast pojedynczych działań, warto stworzyć sformalizowany program, oferujący rolnikom bezpłatne doradztwo, pomoc w uzyskaniu certyfikatów i dotacji, a także inicjowanie spotkań i ułatwianie tworzenia grup producenckich.</p>		
38.	Rozdział 3, od str 41 do 47	<p>Wzmocnienie ochrony krajobrazu przed presją inwestycyjną Strategia prawidłowo diagnozuje problem suburbanizacji i napływu nowych mieszkańców. Jednakże, istnieje ryzyko, że intensywny rozwój zabudowy mieszkaniowej i letniskowej może zniszczyć unikalny krajobraz, który jest głównym atutem turystycznym. Słabość: W analizie SWOT jako zagrożenie wskazano "intensywną suburbanizację Gdańska", która stwarza ryzyko "niekontrolowanego rozwoju zabudowy mieszkaniowej" i "pogorszenia ładu przestrzennego". Mimo to w celach brakuje bezpośrednich, silnych mechanizmów ochronnych, które wykraczałyby poza standardowe narzędzia planistyczne.</p>	<p>Rekomendacja: Należałoby wprowadzić bardziej rygorystyczne wytyczne dotyczące architektury i lokalizacji nowej zabudowy (np. "park kulturowy" lub gminny kodeks krajobrazowy), aby nowe inwestycje harmonijnie wpisywały się w otoczenie. Strategia wspomina o "nawiązaniu gabarytami, powierzchnią zabudowy i stylem architektonicznym" do istniejącej zabudowy, ale można by to uszczegółowić i nadać temu wyższy priorytet, zwłaszcza na terenach o wysokiej wartości widokowej. Sugerujemy uzupełnienie strategii o zapis dotyczący stworzenia bardziej rygorystycznych mechanizmów ochrony, takich jak opracowanie gminnego kodeksu krajobrazowego lub wytycznych architektonicznych.</p>	Uwzględniono.	Dodano kierunek działań.

39.	Rozdział 2, str.31 Cel II.1	<p>Priorytetowe traktowanie ochrony i rewitalizacji zasobów wodnych Jeziora są sercem krajobrazu gminy, a strategia diagnozuje problemy z ich stanem. Działania ochronne mogłyby być bardziej wyeksponowane jako kluczowe dla zachowania potencjału turystycznego. Słabość: W diagnozie wskazano, że jeziora są "poddane procesowi eutrofizacji" oraz że "obniżenie poziomu wód staje się coraz bardziej widoczne". Mieszkańcy w ankiecie nisko ocenili "czystość wód powierzchniowych" (średnia ocena 3,21).</p>	<p>Rekomendacja: Strategia powinna zawierać bardziej konkretne plany rewitalizacji jezior i cieków wodnych oraz programy małej retencji, które nie tylko chroniłyby środowisko, ale mogłyby być komunikowane jako element budujący wizerunek gminy dbającej o swoje największe skarby. Proponujemy, aby strategia mocniej wyeksponowała działania ochronne, dodając kierunek działań polegający na opracowaniu kompleksowego programu rewitalizacji jezior i małej retencji.</p>	Uwzględniono.	Dodano kierunek działań.
40.	Rozdział 2, str.31 Cel II.1	<p>Zdefiniowanie unikatowości oferty turystycznej – od zbioru atrakcji do ekosystemu doświadczeń Strategia słusznie dąży do stworzenia "unikatowej oferty turystycznej". Aby jednak ten cel został skutecznie zrealizowany, kluczowe jest precyzyjne zdefiniowanie, na czym ta unikatowość ma polegać. W naszej ocenie, siła Przywidza nie leży w pojedynczej atrakcji, ale w synergii i autentycznym połączeniu kilku wyjątkowych elementów, które razem tworzą ofertę niemożliwą do skopiowania gdziekolwiek indziej.</p>	<p>Rekomendacja: Proponujemy, aby strategia wprost wskazała, że unikatowy charakter oferty turystycznej Gminy Przywidz opiera się na zintegrowaniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wyjątkowego, polodowcowego krajobrazu, którego dramatyczna rzeźba terenu słusznie zyskała miano "Bieszczad Północy". • Rosnącego potencjału rolnictwa ekologicznego i lokalnych, wysokiej jakości produktów (idea slow food). • Sieci czystych jezior idealnych do uprawiania sportów wodnych i rekreacji. • Rozbudowanej sieci ścieżek rowerowych. • Wysokiej koncentracji stadnin konnych i rozwiniętej, autentycznej kultury jeździeckiej. W związku z tym, rekomenduję przesunięcie akcentu w strategii z budowy pojedynczych "atrakcji" na tworzenie zintegrowanych "doświadczeń". Zamiast myśleć 	Uwzględniono.	Zaktualizowano zapisy Strategii.

			<p>osobno o ścieżce rowerowej, osobno o stadninie i osobno o gospodarstwie ekologicznym, należy myśleć o nich jako o jednym "ekosystemie komplementarnych ofert". Turysta, który przyjeżdża do nas na rajd konny, powinien móc z łatwością trafić do lokalnego producenta serów. Rowerzysta, przemierzający nasze malownicze szlaki, powinien mieć możliwość zatrzymania się na spływ kajakowy. Rodzina szukająca odpoczynku powinna otrzymać gotową ofertę łączącą nocleg w agroturystyce, warsztaty tematyczne w jednym z lokalnych gospodarstw i np. przejażdżkę bryczką. Aby to osiągnąć, rola Gminy powinna polegać nie na tworzeniu oferty, lecz na byciu integratorem i animatorem współpracy między lokalnymi przedsiębiorcami, pasjonatami i gospodarzami. To oni są gwarantami autentyczności, a ich połączona oferta stanie się prawdziwie unikalnym produktem turystycznym, który przyciągnie do Przywidza świadomych i wartościowych turystów</p>		
41.	Rozdział 1 Misja/wizja	<p>Strategia marketingowa Strategia wspomina o działaniach promocyjnych, ale nie precyzuje, jak budować markę "Przywidz - Perła Regionu", aby skutecznie dotrzeć do docelowych grup turystów. • Słabość: W ankiecie mieszkańcy nisko ocenili "działania promocyjne władz, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów" (średnia ocena 2,06 na 5). W analizie SWOT wskazano</p>	<p>Rekomendacja: W pełni popieramy zapisy dotyczące stworzenia marki i promocji. Chcielibyśmy przy tym podkreślić kluczową różnicę między tymi ważnymi zadaniami a kompleksową strategią marketingową, której opracowanie proponujemy. W naszym rozumieniu marka to tożsamość</p>	Uwzględniono.	Dodano kierunek działań.

		"niewystarczającą liczbę działań podejmowanych na rzecz promocji Gminy".	(logo), a promocja to zbiór pojedynczych działań. Brakuje tu jednak nadrzędnego dokumentu – profesjonalnej strategii marketingowej – która odpowiadałaby na pytania: • do kogo chcemy dotrzeć (grupy docelowe), • jakie mierzalne cele osiągnąć • jakimi kanałami Dlatego proponujemy uzupełnienie strategii o zadanie polegające na opracowaniu takiego dokumentu, co pozwoli na przemyślane i efektywne budowanie wizerunku Przywidza. Dodatkowo, w ramach Strategii Gminy proponujemy uwzględnić: 1. Stworzenie "Masterplanu dla turystyki aktywnej": Rekomendujemy wpisanie do strategii zadania polegającego na stworzeniu "Masterplanu", który określiłby kompleksowy system tras rowerowych, pieszych, kajakowych i konnych wraz z niezbędną małą architekturą. 2. Rozwinięcie oferty turystyki edukacyjno-kulturowej: Proponujemy uszczegółowić to zadanie o konkretne działania, takie jak stworzenie interpretacyjnych ścieżek edukacyjnych, bezpłatnej aplikacji mobilnej oraz oferty questów i gier terenowych.		
42.	Rozdział 5, całość	Rekomendacje systemowe – Zabezpieczenie Realizacji Strategii Pragniemy też zwrócić uwagę na kluczowe mechanizmy zarządcze, których wprowadzenie do strategii zabezpieczy jej cele i przekształci ją z dokumentu wizjonerskiego w realne	Aby zapewnić skuteczne wdrożenie i monitorowanie postępów, wnosimy o uzupełnienie finalnej wersji strategii o następujące elementy: 1. Plan Wdrożeniowy (Harmonogram	Nie uwzględniono.	Strategia Rozwoju Gminy Przywidz na lata 2026–2036 została opracowana zgodnie z aktualnym stanem prawnym, przede

		<p>narzędzie pracy dla samorządu na nadchodzące lata.</p>	<p>Rzeczowo-Finansowy): Stworzenie załącznika do strategii, który dla kluczowych zadań określi ramy czasowe ich realizacji, jednostki odpowiedzialne w strukturze urzędu oraz szacunkowe budżety wraz ze źródłami finansowania. 2. Rejestr Ryzyk Strategicznych: Sformalizowanie analizy ryzyka (finansowego, ale też społecznego i środowiskowego) poprzez stworzenie rejestru, który będzie wskazywał potencjalne zagrożenia dla realizacji celów oraz proponowane działania zapobiegawcze. 3. Mechanizm Rewizji i Aktualizacji: Wprowadzenie zapisu o konieczności dokonania śródkresowego przeglądu i aktualizacji strategii (np. w 2029 roku), aby dostosować jej założenia do zmieniających się warunków zewnętrznych i wewnętrznych. Wprowadzenie tych mechanizmów zapewni transparentność, ułatwi zarządzanie i rozliczanie z postępów oraz znacząco zwiększy prawdopodobieństwo, że ambitne cele zawarte w strategii zostaną pomyślnie zrealizowane</p>	<p>wszystkim ustawą o samorządzie gminnym. Strategia rozwoju ma charakter kierunkowy i zintegrowany, wyznacza cele strategiczne, operacyjne oraz kierunki działań, natomiast nie zawiera wykazu zadań inwestycyjnych ani harmonogramów realizacyjnych. Nieujęcie konkretnych inwestycji i budżetów w Strategii wynika również z potrzeby zapewnienia elastyczności i aktualności dokumentu w dłuższym horyzoncie czasowym oraz dostosowanie działań do dostępnych źródeł finansowania oraz zmieniających się warunków społeczno-gospodarczych. Strategia ta stanowi również podstawę do opracowywania dokumentów bardziej szczegółowych, w tym programów sektorowych, planów operacyjnych oraz projektów inwestycyjnych. Załącznik nr 3 do Strategii zawiera tabelę ewaluacyjną, która będzie służyć do monitorowania</p>
--	--	---	--	---

					postępów prac nad działaniami zaplanowanymi w Strategii. Będzie ona na bieżąco uzupełniana i aktualizowana w celu ustalenia planu wdrożeniowego oraz wskazywała potencjalne zagrożenia w realizacji tych celów. Z kolei zasady aktualizacji Strategii wyznacza art. 10f ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.
43.	Rozdział dotyczący środowiska i klimatu – brak szczegółowych działań na rzecz ochrony zasobów wodnych i gleb	W strategii nie uwzględniono wystarczająco potrzeby ochrony stabilności wód gruntowych, mimo że tereny gminy są w dużej mierze zbudowane z gleb gliniastych. W takich warunkach opady wolniej wsiąkają, co w połączeniu ze wzmożoną zabudową i zmianami klimatycznymi prowadzi do spadku zdolności odnawiania się zasobów wód gruntowych. Dodatkowo, w ostatnich latach wydano wiele decyzji o warunkach zabudowy, również na terenach, gdzie znajdują się ujęcia wody (hydrofornie i pompy), a inwestorzy kopią prywatne studnie, co jeszcze bardziej obciąża zasoby wodne gminy.	Należy wprowadzić do strategii jasne zobowiązanie do ochrony stabilności poziomów wód gruntowych jako priorytetu środowiskowego. W szczególności należy objąć ochronę doliny i stoki – obszary szczególnie wrażliwe hydrologicznie – oraz tereny, na których znajdują się ujęcia wody i hydrofornie. Strategia powinna zakładać zakaz dalszej zabudowy i uszczelnienia gruntu na tych obszarach oraz zobowiązać gminę do opracowania planu retencji i monitoringu zasobów wodnych, z uwzględnieniem wpływu planowanego rozwoju mieszkaniowego i zmian klimatycznych.	Uwzględniono.	Zaktualizowano zapisy dotyczące ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej.
44.	Diagnoza i dane źródłowe (zakres czasowy)	W projekcie Strategii przyjęto dane jedynie do końca 2023 r. Brak ujęcia zmian z lat 2024-2025, w tym m.in. liczby nowych decyzji o warunkach zabudowy (WZ), podziałów nieruchomości, przyłączy do sieci wod.-kan. i elektroenergetycznej, inwestycji	Uzupełnić diagnozę i wskaźniki do stanu na dzień 31.08.2025 r. oraz opublikować „Erratę danych 2023-2025” z tabelami i mapami. Przyjęcie Strategii powinno być	Nie uwzględniono.	W momencie opracowywania dokumentu bazowano na dostępnych danych pochodzących z Banku Danych Lokalnych

		drogowych i odwodnieniowych, rozbudowy sieci szerokopasmowej, uruchomienie PSZOK itp.	poprzedzone prezentacją zaktualizowanych danych na BIP.		Głównego Urzędu Statystycznego, Urzędu Gminy Przywidz, gminnych planów oraz dokumentów.
45.	Polityka przestrzenna – skala urbanizacji i zabudowy rozproszonej	Dokument nie przedstawia jednoznacznej oceny tempa urbanizacji w ostatnich latach ani skutków zabudowy rozproszonej (tzw. zersiedlenie). Brakuje map i wskaźników ilustrujących presję inwestycyjną 2020-2025.	Dodać rozdział „Stopień urbanizacji 2020-2025” z mapą intensywności nowych inwestycji, wskaźnikami gęstości i dynamiki zabudowy oraz liczbą WZ/rok. Przyjąć cel strategiczny „Powstrzymanie niekontrolowanej urbanizacji i zabudowy rozproszonej”.	Nie uwzględniono.	Strategia Rozwoju Gminy Przywidz na lata 2026-2036 zawiera wszystkie elementy wskazane w art. 10e ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1153).
46.	Zasady lokalizacji nowej zabudowy („infrastruktura przed zabudową”)	Brak twardego wymogu pełnego uzbrojenia terenu jako warunku dopuszczenia nowych inwestycji mieszkaniowych	Wprowadzić zasadę „infrastruktura przed zabudową”: nowe tereny zabudowy (MPZP/WZ) wyłącznie tam, gdzie zapewniono łącznie kanalizację sanitarną, wodociąg, drogi o wymaganych parametrach z odwodnieniem i oświetleniem, dostęp do sieci elektroenergetycznej z potwierdzonym przydziałem mocy, dostęp do Internetu szerokopasmowego, dostęp do komunikacji publicznej oraz odpowiedni dostęp do szkoły i POZ w ustalonym czasie dojazdu. Wprowadzić checklistę i obowiązek pisemnych potwierdzeń gestorów sieci.	Nie uwzględniono.	Strategia jest dokumentem określającym kierunki rozwoju gminy. Dokument ten nie stanowi aktu prawa miejscowego.
47.	Warunki zabudowy (WZ) – graniczenie ryzyka rozlewania się zabudowy	Nadmierne korzystanie z WZ skutkuje rozpraszaniem zabudowy i wzrostem kosztów infrastruktury	Ograniczyć wydawanie WZ do wyjątków zgodnych z Planem Ogólnym, wstrzymać WZ poza strefami uzbrojonymi do czasu uchwalenia odpowiednich MPZP, wprowadzić mapę sfer, w których WZ mogą być wydawane	Nie uwzględniono.	Uwaga nie odnosi się treści Strategii Rozwoju Gminy Przywidz na lata 2026-2036. Uwagi dotyczące Planu Ogólnego należy zgłaszać w postępowaniu

			wyłącznie po spełnieniu wymogu pełnej infrastruktury.		związanym z opracowaniem ww. dokumentu.
48.	Ramy finansowe – koszty utrzymania (O&M) i środki UE	Dokument akcentuje możliwości finansowania CAPEX z funduszy UE, ale nie wykazuje pełnych kosztów utrzymania nowej infrastruktury w horyzoncie 10 lat ani źródeł ich pokrycia. To zwiększa ryzyko obciążeń dla mieszkańców w kolejnych latach	Wprowadzić obowiązek analizy kosztu cyklu życia (LCC) oraz planu pokrycia kosztów eksploatacji i remontów (O&M) na co najmniej 10 lat dla każdej inwestycji infrastrukturalnej. Zasada nowa infrastruktura nie może pogarszać wyniku operacyjnego gminy ani prowadzić do niekontrolowanego wzrostu opłat dla mieszkańców.	Nie uwzględniono.	Analizy finansowe będą prowadzone w programie funkcjonalno-użytkowym dla poszczególnych inwestycji.
49.	Monitoring i raportowanie	Brak mierzalnych wskaźników ograniczania urbanizacji i cyklicznej sprawozdawczości dla mieszkańców	Wprowadzić zestaw wskaźników i harmonogram raportowania: (a) odsetek nowych pozwoleń na budowlanych w granicach MPZP, (b) liczba WZ wydanych poza zasięgiem infrastruktury, (c) przyrost km dróg spełniających standard oraz podłączeń do kanalizacji, (d) dynamika podziałów geodezyjnych. Półroczne raporty w BIP + otwarty dashboard.	Nie uwzględniono.	Celem sporządzenia Planu Ogólnego jest przeciwdziałanie niekontrolowanemu rozlewaniu się zabudowy mieszkaniowej. Dokument ten wyznaczać będzie strefy uzupełnienia zabudowy i strefy mieszkaniowe w oparciu o wzór określający zapotrzebowanie na nową zabudowę.
50.	Środowisko i korytarze ekologiczne	Strategia nie precyzuje ochrony kluczowych korytarzy ekologicznych (w m.in. w rejonie Piekla Górnego), co sprzyja fragmentacji siedlisk	Dopisać mapę korytarzy ekologicznych oraz standardy retencji małej dla nowych inwestycji (min. parametr retencji/ha), w tym zakaz rozwiązań ograniczających migracje zwierząt (pełne gradzenia, nasypy bez przejść).	Nie uwzględniono.	Zapisy dotyczące ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej określają zasady ochrony korytarzy ekologicznych.
51.	Rozdział dot. ochrony środowiska/wody	W Strategii należy zintegrować dane naukowe z ostatnich 5 lat z badań europejskich wskazujących na spadek poziomu wód gruntowych w związku ze zmianą klimatu	Uzupełnić dokument o aktualne dane statystyczne z ostatnich 5 lat, szczególnie z regionów o podobnej szerokości geograficznej	Nie uwzględniono.	W momencie opracowywania dokumentu bazowano na dostępnych danych pochodzących z Banku

			(północne Niemcy, państwa bałtyckie).		Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, Urzędu Gminy Przywidz, gminnych planów oraz dokumentów.
52.	Podstawa prawna	Strategia powinna wskazywać podstawę prawną wynikającą z Ramowej Dyrektywy Wodnej (2000/60/WE) oraz przepisów krajowych dotyczących ochrony wód podziemnych	Wpisać obowiązek zapewnienia dobrego stanu wód gruntowych i wprowadzenia środków ochronnych w razie zagrożenia.	Uwzględniono.	Zaktualizowano zapisy dotyczące ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej.
53.	Diagnoza lokalna/analiza zmian środowiskowych	W ostatnich 4 latach w regionie odnotowano zmiany w siedliskach podmokłych i suchych – obniżenie poziomy wody w zbiornikach mimo wysokich opadów	Ująć w diagnozie lokalne obserwacje i pomiary dokumentujące zmiany w siedliskach podmokłych i suchych.	Nie uwzględniono.	W momencie opracowywania dokumentu bazowano na dostępnych danych pochodzących z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, Urzędu Gminy Przywidz, gminnych planów oraz dokumentów.
54.	Cele strategiczne/kierunki działań	Propozycja ustanowienia stref ochronnych na 10 lat dla dolin i stoków z ograniczeniem zabudowy i wymogami retencyjnymi	Wprowadzić zapis o obowiązku wyznaczenia stref ochronnych z wymogiem minimalnego udziału powierzchni przepuszczalnych, ogrodów deszczowych i mikro-retencji.	Nie uwzględniono.	Uwaga nie odnosi się treści Strategii Rozwoju Gminy Przywidz na lata 2026-2036. Uwagi dotyczące Planu Ogólnego należy zgłaszać w postępowaniu związanym z opracowaniem ww. dokumentu.
55.	Kierunki działań – retencja i przeciwdziałanie erozji	Potrzeba zalesiania gruntów państwowych (np. KOWR/ARiMR) w celu poprawy bilansu wodnego i retencji	Włączyć do Strategii program zalesień na gruntach państwowych dla zwiększenia retencji i stabilizacji bilansu wodnego.	Uwzględniono.	Dodano kierunek działań.
56.	Analiza zagrożeń klimatycznych	Coraz częstsze epizody suszy w Europie zwiększają ryzyko dla gminy	W Strategii odwołać się do trendu nasilających się susz w Europie	Nie uwzględniono.	W części opisowej modelu struktury

			jako uzasadnienia dla ochrony wód gruntowych.		funkcjonalno-przestrzennej opisano ujęcie Gminy Przywidz w Planie przeciwdziałania skutkom suszy.
57.	Wnioski końcowe/zmiany w strategii	Wnioskuje się o wpisanie ochrony wód gruntowych jako priorytetu strategicznego oraz wdrożenie stref ochronnych, integrację danych naukowych i program zalesień	Dodać priorytet ochrony wód gruntowych, strefy ochronne (10 lat), integrację danych naukowych i lokalnych obserwacji, program zalesień na gruntach państwowych.	Uwzględniono.	Zaktualizowano zapisy dotyczące ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej.
58.	Załączniki	Do formularza należy dołączyć źródła naukowe (ostatnie 5 lat) i dokumentację lokalnych obserwacji (zdjęcia, pomiary, raporty)	Dodać wykaz źródeł naukowych i dokumentację lokalnych obserwacji jako załączniki.	Nie uwzględniono.	W momencie opracowywania dokumentu bazowano na dostępnych danych pochodzących z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, Urzędu Gminy Przywidz, gminnych planów oraz dokumentów.
59.	Strona 44 Strategii	Na stronie 44 Strategii wspomniano o obszarze Piekło Górne. Jest tutaj jednocześnie najnowsza inwestycja dla całej gminy w wodę gruntową	Usunąć wskazanie tego obszaru jako potencjalnego terenu inwestycyjnego, z uwagi na jego kluczowe znaczenie jako inwestycji w zaopatrzenie gminy w wodę gruntową.	Nie uwzględniono.	Miejscowość Piekło Górne wskazane zostało w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Przywidz, jako miejscowość predysponowana do rozwoju zabudowy mieszkaniowo-letniskowej. Należy zaznaczyć, że obecne Studium zastąpi Plan Ogólny. Rozwój zabudowy na terenie ww. miejscowości będzie opierał się o

					ustalenia w zakresie ochrony wód gruntowych, nie przyczyniając się do pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego.
60.	Kierunki działań	Proszę o sformułowanie kierunku dotyczącego większego wykorzystania potencjału turystycznego stadnin konnych na terenie gminy	Proszę o sformułowanie kierunku dotyczącego większego wykorzystania potencjału turystycznego stadnin konnych na terenie gminy	Uwzględniono.	Dodano kierunek działań.
61.	Diagnoza	W Diagnozie należy uzupełnić listę wszystkich podmiotów turystycznych na terenie gminy	W Diagnozie należy uzupełnić listę wszystkich podmiotów turystycznych na terenie gminy	Uwzględniono.	Zaktualizowano zapisy w dokumencie.

W ramach konsultacji społecznych, w dniu 18 sierpnia 2025 roku o godzinie 12:00 odbyło się spotkanie konsultacyjne projektu Strategii Rozwoju Gminy Przywidz na lata 2026-2036, w trybie online. Podczas prezentacji przedstawiono etapy prac nad strategią, strukturę strategii, wyniki badań ankietowych, misję, wizję oraz cele i działania strategiczne zaplanowane w Gminie Przywidz na lata 2026-2036.

Serdecznie dziękujemy za Państwa zaangażowanie w proces konsultacji.